

Information rörande tillsyn som utförts av handläggarna på miljöenheten

Kommunens handläggare har i uppdrag att bland annat utföra inre och yttre tillsyn enligt alkohollagen, tobakslagen och lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt kontroller av receptfria läkemedel. Under 2019 trädde en ny tobakslag i kraft som innebär att alla som vill sälja tobak måste söka tillstånd. Utredningen liknar den som utförs vid ansökan om serveringstillstånd.

Tillsyn enligt alkohollagen

Målet enligt nu gällande tillsynsplan är att alla restauranger ska få tillsyn minst en gång per år och att kommunen ska arrangera utbildning i ansvarsfull alkoholserving en gång per år.

Kommunen och Polismyndighetens samverkan kring tillsyn ute på restaurangerna fortsätter att fungera väldigt bra. Under 2019 genomfördes två samordnade tillsynsomgångar. Den första genomfördes under våren med inriktning på de restauranger som har öppet längre och den andra gjordes vid årets öl- och whiskymässa.

Tillsyn på Öl och Whiskymässan i Nacka Strand genomfördes torsdag eftermiddag den 26 september och kvällen fredagen den 4 oktober 2019. Under årets mässa hade varken kommunen eller polisen något att anmärka, varken vid den gemensam tillsyn eller vid annan tillsyn. Vårt upparbetade och förebyggande samarbete mellan arrangören, brand och polis bidrar till en bra mässa med trevlig stämning och hög säkerhet.

Den sista december 2019 hade Nacka kommun 90 stadigvarande serveringstillstånd vilket är samma antal som vi hade i december 2018. Under 2019 tillkom fyra helt nya restauranglokaler i de nya bostadsområdena. Vi har haft ett fåtal äldre restauranglokaler som fallit bort, vi hoppas på en ökning i år.

Miljöenheten har under 2019 utfört tillsynsbesök av alla restauranger med serveringstillstånd, inklusive öl och whiskymässan. Vi har även utfört inre tillsyn under 2019 som innebär, remisser till Skatteverket med frågor om betalning av arbetsgivaravgifter, moms, om antalet kontrollbeslut som fattats vid brister i kassaregister eller i restaurangens förda personalligare. Bolagens styrelser och adresser till bolagen har också kontrollerats.

Vissa bolag har kontrollerats djupare dvs om ägarna och styrelser har någon anmärkning om brott i polisens belastningsregister.

Under 2019 har handläggarna valt att inte genomföra några prover på alkohol då tidigare års resultat varit mycket bra.

Brister enligt alkohollagen

Vid 2019 års yttre och inre tillsyn kan vi åter igen konstatera att det råder bra klimat för företagen och trenden med få sanktionsbeslut håller i sig. Totalt har socialnämnden under 2019 fattat tre sanktionsbeslut, en varning och två erinringar, se bilaga för att jämföra tidigare års sanktioner.

Ansvarsfull tillståndsgivning

Vi handläggare och socialnämnden har under längre tid varit noga i handläggningen och beslutsfattandet kring nyetableringar av restauranger. Vi är övertygade om att en ansvarsfull tillståndsgivning, gedigna utredningar och mycket preventivt arbete bidrar till att Nackas restauranger idag är skötsamma, vilket gynnar alla företag och människors hälsa.

Ansvarsfull alkoholservering

Utbildningen har varit välbesökt från våra Nacka restauranger och fått mycket högt betyg i utvärdering. Det stora antalet deltagare tillsammans med vårt tillsynsarbete ute på våra restauranger både dag och kvällstid ger oss bra restauranger.

Samarbetsavtal med polisen

En aktivitetsbilaga för den gemensamma tillsynen för 2020 har upprättats mellan kommunen och polisen enligt alkohol- och tobakslagen.

Tillsynen av folköl, tobak, e-cigarettor och läkemedel 2019

Idag finns totalt 67 försäljningsställen av folköl, tobak, e-cigarettor och läkemedel. Folköl säljs på 36 försäljningsställen, tobak säljs på 54 försäljningsställen, e-cigarettor på 6 försäljningsställen och läkemedel på 36 försäljningsställen.

Alla försäljningsställen får minst ett tillsyns- eller kontrollbesök per år, vilket följer kommunens beslutade tillsynsplan. De försäljningsställen som har allvarliga eller upprepade brister får återbesök.

Totalt gjordes 35 planerade tillsynsbesök varav 2 besök tillsammans med polis. 4 stycken uppföljande tillsynsbesök för att se till att brister åtgärdats samt 2 påkallad tillsyn. Nyanmälningar under året uppgick till 9 stycken.

Orsaken till att inte alla försäljningsställen fått tillsynsbesök 2019 beror på den nya tobakslagen som trädde i kraft 1 juli 2019. Mycket tid har lagts ner på förberedelse, ny e-

tjänst, blanketter och utskicka av information till handlarna vilket resulterade i att alla 54 ansökningar om tobakstillstånd inkommit i tid till kommunen. Handläggningstiden för tobaksansökan är 6-8 veckor efter att komplett ansökan kommit in. Vid Öl & Whiskymässan beviljades två tillfälliga tobakstillstånd, där även tillsyn gjordes.

Antal beviljade tobakstillstånd var 26 stycken vid årets slut. Ett avslag har beslutats i socialnämnden. Vid Öl & Whiskymässan beviljades två tillfälliga tobakstillstånd, där även tillsyn gjordes.

Vid tillsyn läggs tid på att kontrollera att tobaksvaror är rätt märkta och att informera handlarna så att de inte har olagliga produkter till försäljning. Det är ett arbete som hela tiden fortlöper.

I Nacka finns idag 6 stycken butiker som säljer e-cigarett, där brister med märkning har uppmärksammats samt att man inte anmält försäljning till kommunen.

Kontrollköp i butik

Minst en kontrollköpsomgång per år ska göras. Syftet med kontrollköp är att kontrollera att den som lämnar ut tobak eller folköl ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått rätt ålder, 18 år. Under 2019 anlätades organisationen ”polarna” som gjorde totalt 77 kontrollköp i butiker. I 32 butiker av 47 frågade säljaren om legitimation vad gäller tobak och av 27 kontrollerade butiker för folköl frågade 13 efter legitimation. Vad gäller e-cigarett besöktes 3 butiker varav 2 frågade om legitimation. Handlarna får dels ett brev med återkoppling om resultatet för deras butik och resultatet tas även upp vid nästa tillsynsbesök.

Kontrollköp i procent 2015-2019 Nacka kommun

	2019	2019	2019	2018	2018	2017	2017	2016	2016	2015	2015
	tobak	öl	e-cigg	tobak	öl	tobak	öl	tobak	öl	tobak	öl
Antal besökta butiker	47	27	3	28	6	49	29	40	15	39	17
Frågade om leg	32	13	2	18	5	42	23	36	14	35	14
	68%	48%	67%	64%	83%	86%	79%	90%	93%	90%	82%

Informationsbrev till butikerna

Vid nyheter och viktiga förändringar skickas brev/foldrar med information till handlarna. Varje december skickas även en summering av året ut, där handläggaren bland annat tar upp återkommande brister som bör förbättras.

Brister vid tobakstillsyn

Felaktig varningstext på tobaksprodukter och e-cigarett är ett återkommande problem, så även påträngande tobaksreklam.

Brister vid läkemedelskontroll

Läkemedelskontroller tar mycket tid att genomföra. De vanligaste bristerna är utgångna läkemedel i skåpen, för kort hållbarhetstid kvar samt trasiga förpackningar, skåp som inte är under uppsikt eller där handlarna inte följer lagstiftningen. Butikerna har i de flesta fall ett egenkontrollprogram men efterlever inte alltid detta. En butikskedja med allvarliga brister har i år rapporterats till Läkemedelsverket. De butikerna med mindre allvarliga brister har fått uppföljningsbesök.

Samarbete med andra aktörer

Två tillsynsbesök har utförts tillsammans med polisen. Tillsyn i butikers lager har endast utförts när samordnad tillsyn skett med livsmedelsinspektör. I större butiker kontrolleras lager.

Anna Pettersson/Anna-Karin Ryberg
Alkoholhandläggare

Geraldine Hamad
Tillsyn folköl/tobak, e-cigarett
och kontroll av läkemedel